

100

UCHWAŁA Nr 42 RADY MINISTRÓW

z dnia 26 lutego 1958 r.

w sprawie zadań polityki zatrudnienia w uspołecznionych zakładach pracy.

W celu stworzenia korzystniejszych warunków dla poprawy organizacji pracy oraz wzrostu wydajności pracy, jak również zapewnienia dopływu pracowników do gałęzi gospodarki narodowej odczuwających ich brak — Rada Ministrów w porozumieniu z Centralną Radą Związków Zawodowych uznaje za niezbędne zastosowanie środków prowadzących do uporządkowania spraw zatrudnienia w przedsiębiorstwach socjalistycznych.

W związku z tym Rada Ministrów uchwala, co następuje:

§ 1. 1. Wzywa się rady robotnicze oraz zobowiązuje się dyrektorów przedsiębiorstw do szczegółowego przeanalizowania w przedsiębiorstwach stanu zatrudnienia. Na tej podstawie należy ustalić środki i metody systematycznego zmniejszenia nadmiaru pracowników przez ich produktywno wykorzystanie i przez zwalnianie zbędnych pracowników.

2. W szczególności w terminie do dnia 31 marca 1958 r. należy opracować wnioski dotyczące zmniejszenia nadwyżek zatrudnienia w roku 1958 i wynikających w związku z tym oszczędności funduszu płac.

3. Wnioski przewidziane do realizacji w roku przyszłym należy włączyć do planu na rok 1959.

4. Wnioski powinny dotyczyć:

- 1) zwiększenia produkcji bez powiększenia funduszu płac,
- 2) uruchamiania dodatkowej produkcji, a w szczególności materiałów budowlanych,
- 3) zwalniania zbędnych pracowników.
- 4) wstrzymania przyjmowania nowych pracowników.

5. Niezależnie od nadwyżek zatrudnienia w danym przedsiębiorstwie w celu wzmocnienia dyscypliny pracy należy bezzwłocznie zwolnić z pracy, z zachowaniem obowiązujących przepisów w trybie określonym w § 8 niniejszej uchwały, pracowników, którzy:

- dopuszczają się notorycznie łamania dyscypliny pracy, dezorganizując pracę w zakładzie przez niewykonywanie poleceń przełożonych, pijaństwo lub chuligaństwo,
- przez powtarzającą się nieusprawiedliwioną absencję lub przez symulację choroby wykazują niewłaściwy stosunek do pracy i jej nieposzanowanie,

— wykazują jawnie nierzetelny stosunek do mienia społecznego.

§ 2. Dyrektorzy przedsiębiorstw przedstawią wyniki analiz, o których mowa w § 1, jednostkom nadrzędnym wraz z wnioskami dotyczącymi zmniejszenia stanu zatrudnienia i wynikającymi stąd oszczędnościami funduszu płac w roku 1958. Jednostki nadrzędne na tej podstawie zatwierdzą dla poszczególnych przedsiębiorstw zadania w zakresie zmniejszenia funduszu płac.

§ 3. 1. Na podstawie zadań ustalonych zgodnie z przepisami § 2 przedsiębiorstwa wprowadzą odpowiednie korekty do planu techniczno-ekonomicznego przedsiębiorstwa na rok 1958.

2. Suma kwartalnych planów funduszu płac przedsiębiorstwa w stosunku do zadań produkcyjnych ustalonych w planie rocznym nie może przekraczać wielkości planu rocznego funduszu płac skorygowanego zgodnie z ust. 1.

§ 4. Oszczędności wynikające ze zmniejszenia nadmiaru zatrudnienia powiększają wygospodarowany zysk przedsiębiorstwa, a tym samym — przy jednoczesnym spełnieniu przez przedsiębiorstwo warunków wymaganych do uzyskania funduszu zakładowego — wpływają na podniesienie kwoty odpisu na fundusz zakładowy.

§ 5. 1. W przedsiębiorstwach, w których w wyniku skorygowania planu zatrudnienia na rok 1958 nastąpi faktycznie zmniejszenie stanu zatrudnienia — zwolnienia pracowników należy przeprowadzić w okresie od 31 marca do 31 sierpnia 1958 r.

2. W razie zwalniania z pracy emerytów i rencistów należy przewidzieć dla nich termin zwolnień, poczynając od dnia wejścia w życie nowych przepisów regulujących sprawy rent i zaopatrzeń.

3. Zakłady pracy powinny podać do wiadomości właściwym przezydiom rad narodowych liczbę osób przewidzianych do zwolnienia oraz terminy zwolnień.

§ 6. Przy zwalnianiu pracowników należy brać pod uwagę ich przydatność dla zakładu pracy, kwalifikacje fachowe, jak również posiadanie dodatkowych źródeł utrzymania.

§ 7. Przy korygowaniu planu zatrudnienia należy przede wszystkim uwzględnić możliwość zmniejszenia zatrudnienia pracowników administracyjnych, pracowników pomocniczych oraz straży przemysłowej.

§ 8. 1. Upoważnia się przedsiębiorstwa do zwolnienia pracowników, którym wypowiedziano stosunek pracy, od obowiązku wykonywania pracy w okresie wypowiedzenia.

2. Robotnikom zwolnionym od obowiązku wykonywania pracy w okresie wypowiedzenia należy jednocześnie ze zwolnieniem wypłacić wynagrodzenie za okres wypowiedzenia oraz odszkodowanie za należny, a nie wykorzystany urlop wypoczynkowy.

3. Pracownikom umysłowym zwolnionym od obowiązku wykonywania pracy w okresie wypowiedzenia należy:

- 1) wypłacać wynagrodzenie za pracę bieżąco, w terminach wypłat stosowanych w przedsiębiorstwie, po otrzymaniu od pracownika oświadczenia na piśmie, że nie podjął on nowego zatrudnienia, w razie zaś podjęcia przez pracownika nowego zatrudnienia w okresie wypowiedzenia należy uznać umowę o pracę za rozwiązaną w drodze porozumienia stron z dniem podjęcia nowego zatrudnienia i wypłacić wynagrodzenie tylko do tego dnia;
- 2) udzielić należnego, a nie wykorzystanego utłopu wypoczynkowego bezpośrednio po zwolnieniu pracownika od obowiązku wykonywania pracy, w razie zaś podjęcia zatrudnienia przed wykorzystaniem urlopu wypoczynkowego — wypłacić odszkodowanie za nie wykorzystany urlop;

3) o warunkach, o których mowa w pkt 1 i 2, należy pracownika powiadomić jednocześnie z wręczeniem wypowiedzenia pracy.

§ 9. W razie zwolnienia z pracy posiadaczy gospodarstw rolnych wnioski ich o udzielenie kredytu na intensyfikację gospodarstw powinny być rozpatrywane w pierwszej kolejności.

§ 10. 1. Wprowadza się z dniem 15 marca 1958 r. obowiązek dla przedsiębiorstw państwowych przyjmowania do pracy nowych pracowników wyłącznie za skierowaniem bądź za zezwoleniem wydanym przez organ zatrudnienia prezydium właściwej rady narodowej.

2. Zasady wydawania skierowań bądź zezwoleń, o których mowa w ust. 1, ustali Minister Pracy i Opieki Społecznej w drodze zarządzenia uwzględniającego konieczność zapewnienia dopływu pracowników do gałęzi gospodarki odczuwających ich brak, a w szczególności do przedsiębiorstw i instytucji usługowych.

3. Upoważnia się Ministra Pracy i Opieki Społecznej do wyłączania w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami określonych terenów, przedsiębiorstw lub działów gospodarki spod działania przepisu ust. 1.

§ 11. 1. Upoważnia się właściwych ministrów do wprowadzania w szczególności uzasadnionych przypadkach na okres przejściowy zakazu przyjmowania do pracy nowych pracowników do określonych przedsiębiorstw, w których istnieją duże nadwyżki zatrudnienia.

2. O wydanych zarządzeniach właściwy minister powiadomi Ministra Pracy i Opieki Społecznej.

§ 12. Zobowiązuje się Ministra Pracy i Opieki Społecznej do wydania zarządzeń określających:

- 1) zasady werbunku siły roboczej w zakładach pracy zmniejszających stan zatrudnienia;
- 2) zasady indywidualnego kierowania do pracy połączonego ze zmianą miejsca zamieszkania.

§ 13. Zobowiązuje się Ministra Finansów do zwiększenia z rezerwy Rady Ministrów na rok 1958:

- 1) funduszu interwencyjnego na aktywizację życia gospodarczego w miastach i miasteczkach — o kwotę 100 mln zł;
- 2) budżetu Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej część 24, dział 8, inne świadczenia socjalne, rozdział 248, inne akcje socjalne — o kwotę 25 mln zł.

§ 14. 1. Zobowiązuje się prezydium rad narodowych do podjęcia środków zapewniających najbardziej prawidłowe wykonanie przepisów §§ 9 do 13 na zasadach ustalonych przez Ministra Pracy i Opieki Społecznej.

2. W szczególności prezydium rad narodowych zobowiązane są do skoordynowania z akcją zwolnień werbunku robotników do pracy w gałęziach gospodarki odczuwających brak pracowników oraz do nowo powstających zakładów lub oddziałów produkcyjnych.

3. W tym zakresie prezydium właściwych rad narodowych powinny współdziałać jak najściślej z zainteresowanymi przedsiębiorstwami, zarówno zwalnianymi pracownikami, jak i przyjmującymi nowych pracowników.

§ 15. Zaleca się naczelnym organizacjom spółdzielczym podjęcie uchwał zmierzających do uporządkowania spraw zatrudnienia w spółdzielniach i organizacjach spółdzielczych na zasadach analogicznych do przewidzianych niniejszą uchwałą w stosunku do przedsiębiorstw państwowych.

§ 16. Uchwała wchodzi w życie z dniem powzięcia.

Prezes Rady Ministrów: J. Cyrankiewicz